

rassende og fortrinlig Maade, og naar Søminevæsenet faaledes er i god Gænge, og jeg haaber, at det ved de Midler, som jeg vil tillade mig at bede de Herrer om, skal blive endnu videre udviklet, saa tror jeg, at det under den nuværende Bestyrelse gaar saa godt frem, som tænkes kan, og da ser jeg ingen Anledning til — ja, jeg anser det endogsaa for noget Farligt — at gjøre en Forandring deri. Det Samme gjaelder ogsaa om Søbefæstningen i Almindelighed. Jeg tvivler ikke om, at denne ogsaa kunde befinde sig vel under Marinen, men den er nu under en ganske fortrinlig Bestyrelse, hvor de artilleristiske Kræfter allerede i fuldt Maal haves, og som omfatter denne Sag med den allerførste Interesse; hvad angaar det, der af det ærede Medlem blev fremsført, at det i Tilfælde af en udbrydende Krig, var af Bigtighed, at der var Enhed i Kommandoen, ja, da maa jeg dertil sige, at det jo er klart, at der i saadanne Tilfælde maa tages Bestemmelse om, under hvem Søbefæstningen i det Hele skal staa. Jeg tror nok, at det Naturligste vil være, at man, som de er Tilfælde paa Fredsfod, har en Chef for Søbefæstningen i det Hele, der er Artillerist, som nøie kjenner til alle disse Forhold, og at den Del af Flaaden, hvortil jeg kun egentlig regner Kanonbaadene, som directe skulde deltage i Forvaret, ogsaa vilde blive knyttet nærmere til disse Forter, som jo dog der absolut blev Hovedsagen. For saavidt en større Del af Flaaden skulde medvirke, f. Ex. Pantserflibene, saa vilde disse naturligvis staa under en Chef, som af Flaaden blev beskikket dertil; men jeg tror ikke, at dette paa nogen Maade vil komme i Konflikt med Kommandoen over selve Søforterne. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Vossen) bemærkede, at der er adskillige Institutioner, som ikke findes i det af mig forelagte Lovforslag, medens de fandtes i den tidligere Lov, og det ærede Medlem for Rjøbenhavns 3die Valgkreds (Evertmoes) bemærkede ogsaa strax ved Begyndelsen af Forhandlingerne, at der i Lovens faaves Bestemmelser om Uddannelseskoler ved Afdelingerne, om Orlov og om Krigsstyrken. Dertil skal jeg svare, at jeg ligefrem har udeladt disse Punkter, fordi jeg tror, at en Lov ikke skal indeholde saadanne Specialiteter; jeg betragter det som Noget, der ligefrem hører under Administrationen, men jeg har i Virkeligheden ikke tilstøttet noget-somhelst Brud derved. Hvad særligt Forfremmelsesvæsenet angaar, da kunde jeg godt gaa ind paa den Form, som en Minoritet har foreslaaet ved den foreløbige Betænkning; men jeg synes, at det Spørgsmaal, hvorledes Kongen gennem Krigsbestyrelsen kommer til Kundskab om sine Officerers Dygtighed, hvem han vil lade avancere eller ikke, er en ren administrativ Sag. Jeg tror ikke, at der findes nogen-somhelst Vilkaarlighed Sted i saa Henseende, jeg holder mig tværtimod overbevist om, at der altid har fundet og vil finde den største Samvittighedsfuldhed Sted, men det er ofte en

vanskelig Sag at afgjøre. Smidlertid kan jeg ikke tro, at man, naar der ellers kunde eller vilde finde Vilkaarlighed Sted, bedre vilde være i Stand til at forhindre dette, fordi Forfremmelseslisterne foreligge; jeg for mit Vedkommende finder, at det er ganske nødvendigt for en Minister at have et saadant Apparat i sin Haand, man kalde dem Forfremmelses- eller Rønduitelister. Jeg har ikke villet ekskludere dem, men jeg har kun troet, at det var en ren administrativ Sag, hvorledes Krigsministeren kom til Kundskab om Officerernes Dygtighed, som ikke behøver at omhandles i en Lov. Hvad angaar Uddannelseskolerne for Afdelingerne, da finder jeg ogsaa, at det er en underordnet Sag, om Bestemmelsen derom findes i Loven eller ikke. Det kunde være, at man ønskede at gjøre Forandring i dette Forhold, fordi man troede, at det var bedre, og da er man naturligvis generet, naar Bestemmelserne ere optagne i en Lov, idet der da altid skal tilveiebringes en ny Lov, førend en Forandring kan foretages. Om Orlov gjaelder jo ogsaa, at det er en ren administrativ Sag. Hvad angaar Krigsstyrken, da har jeg ikke opført Bestemmelserne derom i Loven, fordi jeg troede, at man maatte have nogenlunde frie Hænder i saa Henseende; det maa naturligvis staa Regjeringen frit for ved given Leilighed at indkalde mere eller mindre Mandskab. Hvis det høie Thing imidlertid ønsker, at der skal sættes et Maximum for den Styrke, Afdelingerne kunne have, da har jeg ikke Noget derimod; jeg har som sagt ikke anset det for nødvendigt. Med Hensyn til et af de Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) fremhævede, nemlig om Garnisonsforholdene, da er det ubtalt i Motiverne, at jeg fuldkommen erkjender Betydningen og Nødvendigheden af, at Garnisonsforholdene ordnes ved Lov, men jeg har ikke troet, det behøvedes igen at udtales i denne Hærløvs. Dette er, mine Herrer, de Bemærkninger, jeg har villet fremsætte paa dette Standpunkt, og jeg vil da slutte mig til de smukke Udtalelser, vi hørte af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 3die Valgkreds, og bede Dem om og inderlig ønske, at Hærløven virkelig kunde naae en Afslutning ved gjensidig Imødekønnen, idet jeg ligefrem det ærede Medlem i høi Maade føler den Stadelighed, det vil have for hele Hæren, og altsaa for vort Fædreland, at lade denne Sag henhænge uafgjort.

H. P. Jensen: Da en æret Minister i denne Session forelagde en Lov, blev der bebrejdet ham, at han ved den ikke havde søgt at bryde nye Baner. Nu skal jeg villig indrømme, at Stilstand er Tilbagegang, og at man ogsaa paa Lovgivningens Omraade maa søge at gaa Fremskridtets Vej; men jeg tror, at man skal være forsigtig med at bryde nye Baner, og at man navnlig skal være forsigtig dermed, naar man ikke er istand til fuldt at overse Konsekvenserne deraf.